

INFORMACIJA:

Projekat "Upravljanje zatvorenim radioaktivnim izvorima uključujući radioaktivne gromobrane u Crnoj Gori, Republici Makedoniji i na Kosovu"

Vrijednost Projekta je 1.350 000 EUR, a opšti cilj je umanjiti radiološke rizike koji su vezani za radioaktivni otpad u Makedoniji, Crnoj Gori i Kosovu. Svrha Projekta je upravljanje zatvorenim radioaktivnim izvorima, uključujući radioaktivne gromobrane u skladu sa najboljom praksom EU.

Projekat je usmjeren na: gromobrane koji su od šezdesetih do osamdesetih godina prošlog vijeka bili postavljeni na krovovima javnih objekata, škola, obdaništa i fabrika, kao i na postojanje drugih, zatvorenih, izvora zračenja koji proizilaze iz medicinske i industrijske primjene radionuklida. Cilj je sigurno upravljanje ovim izvorima zračenja u skladu sa najboljom EU praksom i eliminisanje bilo kakvog radiološkog rizika.

U cilju poboljšanja trenutne prakse upravljanja zatvorenim radioaktivnim izvorima zračenja, panira se rad na više nivoa: utvrđivanje odnosno pregled odgovarajućih propisa i moguća izrada istih, kao i uspostavljanje sveobuhvatne baze podataka zatvorenih radioaktivnih izvora zračenja i potencijalnog radioaktivnog otpada. Preduslov za realizaciju ovog projekta jeste operativno skladište radioaktivnog otpada, u koje će se skladištiti radioaktivni otpad. Projekat će se realizovati u tri zemlje Zapadnog Balkana (Makedoniji, Crnoj Gori i na Kosovu) i programiran je kao regionalni zbog sličnih potreba država. Pored toga praktičan rad koji se sastoji od uklanjanja odnosno demontaže radioaktivnih gromobrana se odnosi na Makedoniju i Crnu Goru i takvi gromobrani će se skladištiti u namjenske objekte.

Rezultati i mjerni indikatori:

1. Kritička analiza trenutnih praksi upravljanja radioaktivnim otpadom u ove tri zemlje,
2. Sveobuhvatni inventari (popisi) zatvorenih radioaktivnih izvora zračenja, uključujući radioaktivne gromobrane kod sva tri korisnika,
3. Pružanje stručne pomoći pri izradi nacrta odgovarajuće regulative koja se odnosi na procesuiranje, transport i skladištenje zatvorenih radioaktivnih izvora uključujući radioaktivne gromobrane,
4. Uklanjanje svih radioaktivnih gromobrana koji će biti demontirani i njihov radioaktivni sadržaj će biti na odgovarajući način spremljen, uključujući njihovo skladištenje u licenciranom skladištu
5. Transport svih radioaktivnih izvora u licencirani objekat za obradu i skladištenje,
6. Odabir lokacije za buduću izgradnju skladišta za radioaktivni otpad uključujući zatvorene izvore zračenja na Kosovu
7. Projektovanje budućeg objekta za obradu i skladištenje zatvorenih radioaktivnih izvora na Kosovu,
8. Izrada projektnog zadatka i tehničkih karakteristika za izgradnju skladišta za radioaktivni otpad na Kosovu,
9. Obuke za osoblje regulatornih tijela u CG, Republici Makedoniji i na Kosovu iz oblasti upravljanja radioaktivnim otpadom.